

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6CoE/73/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713208594
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6713208594.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, IČO: 45 869 464, zastúpený Advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, IČO:35 940 875, proti povinnej N. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L., O. XXXX/XX, vedenej pod sp. zn. EX 517/2013 súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., Exekútorský úrad so sídlom 979 01 Rimavská Sobota, Kálmána Mikszatha 268, pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 382,15 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 15Er/339/2013-12 zo dňa 09.05.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) s poukazom na § 52- 54 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník) a s použitím smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 04.05.1993 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou zo zmluvy o úvere posúdil ako spotrebiteľský vzťah a konštatoval, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v predmetnej zmluve nebola dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do obchodných podmienok pre úver, ako súčasť formulárovej zmluvy, a táto spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami, a to zjavne v neprospech spotrebiteľa. Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v článku 11.2 obchodných podmienok pre úver potom bolo podľa súdu to, že povinnej bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd, takáto zmluvná podmienka je preto neprijateľná a v zmysle § 40 ods. 1/ Občianskeho zákonníka neplatná, exekučný titul teda nie je vykonateľný.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom splnomocneného zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní v podstate argumentoval tým, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu a exekučný súd s ním musí nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní. To znamená, že rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu, čo vyplýva z ust. § 159 ods. 2/ O. s. p. Oprávnený ďalej zdôraznil, že v zmysle § 93b ods. 1/ zákona o bankách bolo povinnosťou banky ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že klient mal možnosť neprijatť túto zákonom stanovenú ponuku a to, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Ďalej uviedol, že v štádiu posudzovania zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozsudku všeobecného súdu,

ani rozsudku rozhodcovského súdu a nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titul. Ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, v ktorom bol exekučný titul vydaný, nemôže exekučný súd naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu. Preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný iba na plnenie a nie na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku, pričom nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Navyše predmetná úverová zmluva predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá pôsobí v SR v súlade s ust. zákona o bankách a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska, nejde teda o žiadny nebankový subjekt mimo dohľadu NBS. Oprávnený ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo/11/2010 zo dňa 26. 09. 2011, na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoE/27/2011 zo dňa 21.12.2011 a na ďalšie rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach, ako aj nálezy Ústavného súdu SR (sp. zn. III. ÚS 192/06 zo dňa 03.11.2006, I. ÚS 335/06 zo dňa 30.10.2007, II. ÚS 244/09 zo dňa 29.09.2009 a I. ÚS 242/07 zo dňa 03.07.2008). Oprávnený ďalej zdôraznil, že zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 93b ods. 1 ustanovoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom. Text rozhodcovskej doložky neobsahoval žiadnu alternatívu k rozhodcovskému konaniu v súlade so zákonnou definíciou rozhodcovskej zmluvy v § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská doložka preto nemôže predstavovať neprijateľnú podmienku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vyhovie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo alternatívne aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Zvolen. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2, § 219 ods. 1, 2/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1/ O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2/ O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ A MEDIAČNEJ, a. s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. IBB12100258 zo dňa 10.02.2012. Základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutia úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej dňa 19.11.2007.

Okresný súd vzhľadom na vykonané dokazovanie- oboznámiac sa s obsahom predmetnej zmluvy, ako aj zmluvných dojednaní, obsahujúcich rozhodcovskú doložku vec správne právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní ako z relevantnej skutočnosti, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, ktorý sa spravuje ustanoveniami podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. Rozhodcovskú doložku v danej zmluve potom okresný súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nebola dojednaná individuálne a spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami, a to zjavne v neprospech spotrebiteľa, v súdnej veci je preto neplatná, a následne aj pomerne obširne, vychádzajúc z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka v nadväznosti na smernicu Rady 93/13/EHS a judikatúru Európskeho súdneho dvora svoje rozhodnutie zdôvodnil, s čím sa aj odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, preto v zmysle § 219 ods. 2/ O. s. p. poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd poznamenáva, že vyslovené

stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdneho dvora ES (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08, C-76/10) dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

Len pre úplnosť odvolací súd k veci dodáva a poukazuje i na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci „ASTURCOM“, v ktorom judikoval, že smernica Rady 93/13 EHS musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú podmienku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

Podľa ust. § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Materiálna právoplatnosť rozhodnutí nie je bezvýnimočná, ale z vážnych dôvodov existujú z nej aj výnimky (viď. napr. ustanovenie § 159 O. s. p. vo vzťahu k mimoriadnym opravným prostriedkom).

Podľa § 35 zákona o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Uvedená výnimka sa vzťahuje aj na rozhodcovský rozsudok, pretože pokiaľ by bolo ustanovenie § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní vykladané doslovne, súd by nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol viazaný. Vo vyššie uvedenom zmysle treba vykladať aj ustanovenie § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu, resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia. Exekučný súd je pri postupe podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, ako by materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle § 159 O. s. p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, aj čo do jeho materiálnej správnosti. Môže teda skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exekučného poriadku, či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a) alebo b) Zákona o rozhodcovskom konaní, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Toto ustanovenie (§ 45 Zákona o rozhodcovskom konaní) potom treba považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie.

Oprávnený tiež v odvolaní namietal, že rozhodcovskú zmluva bola uzavretá plne v súlade s ustanovením § 93b ods. 1, 2/ zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, preto ju nie je možné posúdiť ako neprijateľnú podmienku. K uvedenej argumentácii oprávneného odvolací súd uvádza, že uvedené ustanovenie nie je možné vykladať bez kontextu s osobitnou úpravou spotrebiteľských zmlúv v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže je v danom prípade zrejme, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, pričom nerovnosť zmluvných strán pri uzavretí zmluvy o úvere spočívala v tom, že povinná nemohla obsah typovej zmluvy predkladanej právny predchodcom oprávneného nijako zmeniť. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť práve v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práv. Uvedený Zákon o bankách však neupravuje formu ani obsah uvedenej rozhodcovskej doložky a v ust. § 93b ods. 2 tohto zákona uvádza, že uvedený návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky nie je klient povinný prijať. Ak ho klient neprijme, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov, ktorými je Občiansky súdny poriadok, príp. Exekučný poriadok. Rozhodcovskú doložku však právny predchodca včlenil medzi ostatné štandardné podmienky zmluvy a povinná (klient) mohla zmluvu len ako celok prijať alebo len ako celok odmietnuť.

Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre začatie (vedenie) exekúcie, preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2/ O. s. p.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.